

Sierpiński, Wacław

Doroczne Zebranie Uroczyste : 27 listopada 1949 r. : Przemówienie Prezesa T.N.W. Wacława Sierpińskiego

---

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 42, 67-70

1949

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

VIII

Doroczne Zebranie Uroczyste

27 listopada 1949 r.

1

Przemówienie Prezesa T.N.W. Wacława Sierpińskiego

Otwierając doroczne Zebranie uroczyste T.N.W. witam przedstawiciela Ministerstwa Oświaty p. Naczelnika Leśniaka, przedstawiciela Polskiej Akademii Umiejętności, w osobie jej Wiceprezesa, prof. Pieńkowskiego, pp. Rektorów stołecznych szkół akademickich, pp. przedstawicieli różnych towarzystw i instytucji oraz Szanowną Publiczność, która raczyła przybyć na naszą uroczystość.

Szczegółowe sprawozdanie z działalności naszego T-wa za rok ubiegły złoży p. Sekretarz Generalny. Ja ograniczę się tu do wymienienia ważniejszych wydarzeń w naszym T-wie w ostatnim roku oraz do zdania sprawy z ważniejszych naszych trosk.

Ważnym dla T-wa naszego wydarzeniem w roku sprawozdawczym jest uruchomienie Wydziału V-go: Nauk Technicznych wraz z jego Sekcją Nauk Rolniczych, które na skutek wojny poniosły największe straty osobowe. Zmarł w czasie wojny przewodniczący tego Wydziału, prof. Aleksander Wasiutyński; spośród 20-tu członków zwyczajnych miejscowych, których Wydział V liczył przed wojną, niewiele pozostało przy życiu, a i spośród tych niektórzy porzucili Warszawę, tak iż ostatnio było tylko trzech członków zwyczajnych miejscowych. Nie lepiej przedstawiała się sprawa na Sekcji Nauk Rolniczych Wydziału V-go.

Wobec wagi, jaką nauki rolnicze i techniczne przedstawiają dla naszego Państwa, Zarząd T-wa postanowił uruchomić Wydział V. Na posiedzeniach, na których prócz członków miejscowych Wydziału wzięli też udział zamiejscowi, obrano nowe Prezydium Wydziału z profesorem Konstantym Żórawskim jako przewodniczącym oraz prof. Janem Piotrowskim jako sekretarzem, a następnie dokonano wyboru kandydatów na nowych członków.

Na wczorajszym Ogólnym Zebraniu Administracyjnym Towarzystwa wybrano 11 członków: w zwyczajnych Wydziału Nauk Technicznych oraz 9 korespondentów, jako też 4 członków zwyczajnych Sekcji Nauk Rolniczych oraz 7 korespondentów. Zarówno więc Wydział V jak i Sekcja Nauk Rolniczych będą mogły teraz rozpocząć normalną pracę.

Zamierzeniem naszego Towarzystwa jest utworzenie Zakładu Fizyki i Chemii T. N. W., którego kierownictwo zgodził się objąć członek naszego T-wa, prof. Świętosławski. Zadaniem tego zakładu byłyby m.in. badania zespołowe, wymagające współdziałania fizyka, chemika i fizjologa. Zakład pragniemy uruchomić z początkiem przyszłego roku, gdy tylko lokal, przeznaczony dla niego będzie gotowy i uzyskane będzie odpowiednie wyposażenie techniczne.

Rozwój prac T. N. W. w okresie sprawozdawczym, a w szczególności uruchomienie Wydziału V oraz stworzenie Zakładu Fizyki i Chemii dowodzi, że T. N. W. zamierza wziąć czynny udział w realizowaniu planu 6-letniego w zakresie badań naukowych.

Sprawa odbudowy Pałacu Staszica posunęła się znacznie naprzód w ostatnim roku.

Gmach frontowy jest od zewnątrz całkowicie, a od wewnątrz w dużej mierze wykończony. Umieściliśmy w nim niektóre nasze gabinety naukowe, bibliotekę T-wa oraz jego Biuro. Szybko posuwa się naprzód rozpoczęta parę miesięcy temu budowa skrzydła Pałacu Staszica od Nowego Świata, w którym pomieści się Instytut Architektury. Po części z powodu budowy tego skrzydła nie została jeszcze ukończona przebudowa Sali Kolumnowej Pałacu Staszica, co jednak w najbliższym czasie nastąpi, tak iż następne doroczne posiedzenie T-wa, które

zbiegnie się ze 150-tą rocznicą założenia pierwszej na ziemiach polskich akademii nauk — Towarzystwa Przyjaciół Nauk — odbędzie się już w przebudowanej Sali Kolumnowej pałacu Staszica.

Przewidziana jest też budowa dalszych skrzydeł Pałacu Staszica, w których — mamy nadzieję — T-wo nasze będzie mogło umieścić swe inne, czekające na własny lokal, zakłady naukowe, a także Kasę im. Mianowskiego. Dobiega też końca odbudowa domu T-wa przy ul. Śniadeckich 8. Parter jego zajmuje już Drukarnia naukowa, na I-szym piętrze mieści się Państwowy Instytut Matematyczny, II-gie piętro zajmuje Instytut Badań Literackich, zaś III-cie przeznaczone jest na Zakład Fizyki i Chemii naszego T-wa

6-go października bieżącego roku zmarł w Widawce pod Radomskiem Jan Karol K o r w i n K o c h a n o w s k i, ostatni z członków założycieli T.N.W., który od r 1910 do 1916 był przewodniczącym Wydziału II naszego T-wa, zaś w latach od 1919 do 1925 piastował urząd Prezesa T.N.W.

Urodzony w 1869 r. w Rożenku w wojew. Kieleckim, studia uniwersyteckie odbywał w Krakowie i Wrocławiu, studia uzupełniające w Rzymie. Był założycielem i pierwszym redaktorem *Przeglądu Historycznego* (od r. 1905 do 1916), oraz założycielem Towarzystwa Miłośników Historii w Warszawie (w r. 1906). Przez lat 15 był profesorem zwyczajnym historii Polski wieków średnich wraz z naukami pomocniczymi historii na Uniwersytecie Warszawskim (od r. 1919 do 1934), którego rektorem był w latach 1920/21. Od r. 1920 był członkiem czynnym Polskiej Akademii Umiejętności. Był też członkiem Międzynarodowego Instytutu Socjologii w Paryżu oraz doktorem h. c. Uniwersytetu w Padwie. Pozostawił po sobie szereg prac historycznych, był też wydawcą *Mazowieckiego Kodeksu Dyplomatycznego*. Cześć Jego Pamięci!

Wielkie nadzieje pokładało nasze T-wo, a także instytucje o charakterze akademii, działające w naszym kraju, w stworzeniu na skalę państwową drukarstwa naukowego w Polsce, co znalazło jeszcze dwa lata temu pełne zrozumienie i poparcie

naszego Ministerstwa Oświaty. Dzięki temu powstała przed dwoma laty Drukarnia Naukowa T.N.W. Na skutek jednak zarządzeń natury ogólnej T-wo nie mogło tej placówki utrzymać i, w porozumieniu z Ministerstwem Oświaty, kilka miesięcy temu przekazało swoją Drukarnię Państwowym Zakładom Wydawnictw Szkolnych.

Dzięki zrozumieniu przez Dyрекcyję tej instytucji zadań, jakie ma do spełnienia drukarnia naukowa, służy ona w dalszym ciągu zaspokajaniu potrzeb nauki.

T-wo nasze, może się poszczycić wypuszczeniem w świat w ostatnim roku przeszło dwudziestu dzieł naukowych z różnych dziedzin, jak filologii, historii, kultury, sztuki, przyrody i medycyny.

Wiele dzieł, gotowych do druku, czeka na jego rozpoczęcie. M.in. gotowy jest do druku Rocznik T-wa za lata wojenne, który zawierać będzie około stu nekrologów zmarłych w tym okresie członków naszego T-wa.

Oczywiście, ta działalność wydawnicza T-wa nie byłaby możliwa, gdyby nie stałe zasiłki, udzielane naszemu T-wu przez pana Premiera oraz przez Ministerstwo Oświaty, za które składam w imieniu T-wa Panu Prezesowi Rady Ministrów jako też Panu Ministrowi Oświaty najgorętsze podziękowanie.

W roku sprawozdawczym T-wo otrzymało następujące dary:

Zapis ś.p. Elżbiety Hulanickiej i p. Jerzego Thuna — wila w Milanówku jeszcze nie objęta przez T.N.W.

Centrala Spółdzielni Spożywców „Społem“ ofiarowała portret pędzla Lampiego.

P. adw. Wacław Chmieliński ofiarował cenne stare książki, dwa kartony i listy Orzeszkowej.

Dr med. Bronisław Sabat ofiarował cenny zbiór medali i monet polskich.

P. Jan Żółtowski, jak co roku, złożył dar pieniężny.

Wszystkim tym ofiarodawcom składam w imieniu T.N.W. gorące podziękowanie.

A teraz proszę p. Sekretarza Generalnego o wygłoszenie sprawozdania z czynności T-wa za rok ubiegły.